

Læseambassadører Endrupskolen september 2007- januar 2008.

### Visioner og problemformulering:

Det er vores erfaring, at alt for mange elever på mellemtrinnet har droppet fritidslæsningen. Vi mener, at dette er et problem på længere sigt, både hvad angår læsning som ”redskab”, men også som et middel til at få oplevelser, viden og erfaring. Da vi mener, at læse- og skriveprocessen gensidigt støtter hinanden, har vi valgt at fokusere på begge dele.

Vi vil udnytte det potentiale, der ligger i, at lidt større børn formidler læselyst til mindre børn, altså at børn i 6. klasse viser, at de interesserer sig for at læse, og at det er ”sejt” at være Endrupskolens læseambassadør.

### Forløb:

#### 1.del:

Vi valgte at bruge samtlige timer i to temauger i september på danskfaglige aktiviteter. Dette skulle være en kickstart til ”uddannelsen” af de kommende læseambassadører. Sideløbende havde vi meldt 6. klasser til et andet læselystprojekt DM i oplæsning ”Hvor højt læser du?”. Vi vurderede at projekterne understøttede hinanden.

De to temauger startede hver morgen med fælles læreroplæsning.

Derefter var børnene på skift på tre arbejdende værksteder.

1. **Dansk faglig fordybelse i fantasy genren.** Vi benyttede Trine Mays bog ”Fantastiske fortællinger” fra Gyldendal. Der blev set filmuddrag og lavet skriveøvelser.
2. **Øvelser i akvarelteknik.** Der blev bl.a. arbejdet med nye bogforsider til ”Det gyldne Kompas”.
3. **Oplæsning.** Eleverne fik instruktion i god oplæsning. Øvede derefter oplæsning i makkerpar med video optagelse. De besøgte en nærliggende børnehave, hvor de læste selvvalgte billedbøger for børnene ude og inde. Eleverne valgte derefter en bog de ville anbefale til 4. og 5. klasserne. Samtlige elever besøgte 4. og 5. klasserne i små hold, hvor de præsenterede deres bog, samt læste et lille uddrag. Ved besøgene fortalte 6. klasserne at de skulle i gang med at skrive egne fantasy tekster og spurgte til 4. og 5. klasse elevernes forventninger til disse tekster.

Børnene udpegede deres repræsentant til DM oplæsning.



*Elev citat: Jeg læser bedre op end jeg gjorde før, fordi jeg har lært alle metoderne at kende. Altså, jeg ved, hvad man skal gøre, for at man læser godt. Jeg er begyndt at læse mere op for mine små søskende og jeg tror de synes det er hyggeligt...*

*Elev citat: Vi har været nede i en børnehave og læse op. det var da hyggeligt nok, også fordi jeg har passet en af de børn der går dernede så da jeg skulle hente hende, var der nogle der sagde "Var det ikke dig der var nede i min børnehave og læse sammen med nogle andre store børn?" Det var da meget sjovt at de kunne huske at vi havde været dernede.*

*Elev citat: Jeg var lidt nervøs da jeg skulle læse op specielt fordi jeg kendte den dreng jeg læste op for men det gik meget godt, jeg tror også jeg er blevet lidt bedre til at stå op på en scene. Kunne godt tænke mig at blive bedre*

Derefter gik børnene i gang med at læse "Himmelherren" og Antboy 1 af Kenneth Bøgh Andersen. Vi havde indkøbt Antboy 1 i klassesæt og købt 5 eksemplarer af bind 2 og 3. De har været efterspurgt læsning siden. "Himmelherren" var nok lige på grænsen til hvad man kan byde de svageste læsere i 6. klasse. Vi havde skaffet en digitaliseret udgave, til de elever, der ønskede det. Til gengæld var det den bog, der gav anledning til de mest spændende litteratursamtaler. Bogens spændende komposition har også sat sit aftryk i børnenes fortællinger.



#### **D. 03.10.07 kom Kenneth Bøgh Andersen på besøg.**

Kenneth fortalte meget engageret og veloplag om sit forfatterskab. Børnene udsatte ham for et rent bombardement af spørgsmål. Desværre løb tiden fra os, så nogle børn brændte inde med, for dem, vigtige spørgsmål. Disse spørgsmål er siden hen blevet stillet og besvaret på Kenneth Bøgh Andersens hjemmeside. Kenneth formåede at skabe interesse om sine bøger og om det at skrive. Vores lokale boghandler har bemærket ekstraordinær stor interesse for Kenneth Bøgh Andersens bøger. Forældre køber åbenbart med glæde bøger til

deres børn, når interessen viser sig.



#### **D. 07.11.07 havde vi besøg af Cecilie Eken.**

Cecilie fortalte ligeledes om sit forfatterskab og kom i den varme stol. Børnene havde forinden læst "Kongebarnet" og "Sølvblomst". Sidstnævnte bog har vi indkøbt i klassesæt og heldigvis fængede især denne bog. Børnene var meget begejstrede for den.

#### **2.del – Eleverne skriver:**

Efter et fælles oplæg for begge klasser, blev børnene inddelt i en pige og en drengegruppe til skriveforløb. Oprindeligt ville vi have haft en mandlig forfatter til drengene, men da Kenneth Bøgh havde svært ved at presse denne opgave ind i sin kalender, sagde Cecilie heldigvis ja til den store opgave at arbejde med både pigerne og drengene – 50 børn.

Cecilie gjorde det fantastisk godt. Hun formåede i høj grad at inspirere børnene og sætte dem i gang. Børnene arbejdede sammen to og to, enkelte tre sammen. Piger for sig, drenge for sig.

Vi havde valgt at give børnene forholdsvis kort tid til at skrive egne fantastiske fortællinger. Efter blot halvanden uge skulle teksterne sendes til Cecilie. I mellemtiden havde vores repræsentant til DM i oplæsning sikret sin klasse en plads til finalen i Århus. Denne finale lå midt i dette skriveforløb. Enkelte elever klagede over manglende tid, men alle fik skrevet deres udkast til tiden d.16.11.

D 21.11 og d. 22.11 kom Cecilie atter på besøg. Cecilie gav først en fælles respons. Derefter gav hun individuel respons til samtlige grupper. Børnene fik oven i købet hovedpunkterne i responsen

på skrift. Denne del har børnene udtrykt stor tilfredshed med. Jeg citerer fra nogle af børnenes logbøger:

*Jeg arbejdede sammen med Karen. Vi arbejder rimelig godt sammen. vores historie kom til at hede Lorten. vores historie blev ikke så god første gang, og det vidste vi godt. Men Cecilie gjorde det helt klart for os at vi skulle have rettet en masse ting. det var ret sejt at det var en rigtig forfatter, der gav os respons, i stedet for at det var vores lærere.*

*Det var sjovt nok at der kom en rigtig forfatter fordi det var hende der skulle rette vores historier og man lærte meget af hendes respons. Det var lidt anderledes end hvis det bare skulle en af lærerne 😊*

*Jeg læser af lyst men som sagt ikke mere end før projektet 😊*

*Jeg syntes at jeg er blevet bedre til at stave. jeg læser hurtigere nu, nu skal jeg bare lære at kigge op nå jeg læser. Hvis jeg selv måtte bestemme havde jeg ikke selv læst Kenneth Bøgh Andersen bøger, jeg kan heller ikke lide fantasy-genren. Jeg synes det var meget fint da Cecilie kom og hendes måde at få os til at komme med ind i den verden. Så ❤️❤️ hjerter fra mig :p*

Børnene gik nu i gang med at rette og finpudse tekster.

#### **D. 03.12 fik vi besøg af illustrator Rasmus Bregnhøj fra kl. 8.-11.**

Rasmus viste eleverne illustrationer fra sine billedbøger. Derefter gav han børnene idéer til hvordan de kunne illustrere deres tekster. Vi havde samlet alle 50 elever i billedkunstlokalet. Børnene gik i gang med at lave skitser til illustrationer og Rasmus gik rundt som vejleder. Vi kunne godt have brugt meget mere tid. Rasmus er utrolig dygtig og eleverne ville meget gerne have vejledning af ham. Heldigvis kom det børnene til gode, at de tidligere havde snuset til akvarel teknik.



D.10.12 blev børnenes tekster og illustrationer afleveret på kommunens trykkeri. Vi havde opfordret forældrene til at give en håndsrækning med korrektur læsningen. Vi kunne derfor nøjes med at skanne billeder ind og samle teksterne.

Vi nåede at få de færdige tekster tilbage dagen før juleferien. Det var nogle stolte børn der fik bøgerne med hjem, med en opfordring om at læse hinandens tekster i ferien.

#### **3. Del Projektet afsluttes:**

**08.01.08 fremlagde læseambassadørerne teksterne for 4. og 5. klasserne, interesserede forældre og en journalist fra "Uge-nyt".**

Undervejs i forløbet har vi taget fotos. Derfor kunne et par af eleverne fortælle om læselystprojektet ud fra en power-point med masser af billeder. Derefter præsenterede børnene to og to deres fortælling og læste op. Den tilhørende illustration blev vist med en projektor på et lærred. Oplæsningsøvelserne kom her børnene til gode. Ved formidlingen af egne tekster, blev der tænkt meget på at læse tydeligt og at etablere god kontakt til publikum. Uge-avisens artikel sender jeg som bilag.



”De fantastiske fortællinger fra pigerne og drengene” i 6. klasserne er efterfølgende blevet forsynet med strekkoder og kan lånes på såvel skolebiblioteket og på folkebiblioteket. Begge steder har der desuden været en udstilling om børnenes arbejde.

Vi har haft den store glæde at modtage et brev fra Cecilie Eken (Efter honoraret var indgået på kontoen!) Heri giver Cecilie samtlige børn endelig respons på de færdige fortællinger. Jeg vedlægger Cecilies brev. Se bilag.

Også på pædagogisk rådsmøde er læselyst projektet blevet præsenteret. Vi vil jo gerne videreføre læselystprojektet (eller de dele af det, der er økonomi til) i de kommende 6. klasser.

### **Lærerevaluering i forhold til**

#### **Formål:**

**At alle elever bliver ved med at læse af lyst.**

**At de opdager at der er et menneske af kød og blod” bag enhver tekst**

**At de selv får lyst til at formulere sig skriftligt til en defineret målgruppe**

**At de bliver bevidste om samspillet mellem tekst og illustrationer.**

**At de bliver gode til at videreformidle egne og andres tekster til målgruppen.**

#### **Og succeskriterier:**

**At alle elever af sig selv og ganske frivilligt går på biblioteket og låner bøger til fritidslæsning.  
At alle eleverne kan modtage og bruge respons på egne tekster, og at de kan skrive sammenhængende med oplevelse fantasi og følelser.**

**At de kan læse op af egne og andres tekster med brug af intonation og kropssprog.**



Det er svært at påvise om børnenes læselyst faktisk skyldes projektet eller andre faktorer. Et faktum er at eleverne i 6. klasserne stadig er flittige lånere på skolebiblioteket.

Jeg mener, at det har haft en effekt, at eleverne har præsenteret bøger for de lidt mindre årgange. Der er skabt status om at læse gode bøger.

Det har været fantastisk at kunne præsentere ”levende forfattere” for børnene. Børnene har læst bøger med stor entusiasme og

seriøsitet. Det har haft stor betydning for børnene, at de skulle møde forfatterne bag teksterne.

At have mulighed for at ”købe” eksperter til undervisningen har flere fordele.

Lærerne har tid til at opleve hvordan undervisningen virker og ikke virker på eleverne.

Man har derfor lettere ved at rette op på manglende forståelse eller indsigt hos eleverne. Man kan hurtigere skubbe i den rigtige retning, når/hvis en elev mister modet med opgaven.

En stor del af eleverne blev udfordret helt ud til kanten af, hvad de troede, de kunne magte.

Med gæstelærere var det tydeligt at se, at eleverne nægtede at give op. Det at være en del af en stor opgave, der skulle udføres, gjorde at eleverne accepterede et større pres end normalt.

At være noget særligt, at være med i et sådan projekt, har givet eleverne en idé om, at meget kan lade sig gøre, hvis man lægger fælles kræfter i.

Børnene har samstemmende givet udtryk for, at det havde større værdi at få respons af en rigtig forfatter, end blot af ”de almindelige lærere”.

Eleverne lagde stor energi i teksterne og har lavet nogle forrygende illustrationer. Det har betydning at deres arbejde bliver taget alvorligt. De var meget bevidste om at teksterne skulle trykkes, udgives og læses af såvel mindre elever, som andre interesserede. Selvom børnene arbejdede under tidspres, kom der meget kreative og fantasifulde produkter ud af processen. Der opstod lidt sund konkurrence drengene og pigerne imellem, da de skulle udgive hver deres antologi. Eleverne gjorde sig umage. Teksterne er alle meget varierede, det er sjovt at studere forskellen på pigernes og drengenes produkter.

Der var store sommerfugle i maven da produktet skulle præsenteres for 4. og 5. klasserne. Eleverne gjorde sig meget umage med at udvælge et passende tekststykke og præsterede en flot oplæsning.

Der har været stor efterspørgsel på antologierne på biblioteket. De mindre klasser låner teksterne. Endvidere kommer de og spørger til deres rolle næste år. Skal vi også være læseambassadører og skal vi også skrive bøger?

Anne Foverskov, Endrupskolen, Fredensborg 09.03.08



Det følgende er brev fra Cecilies brev har jeg valgt at vedlægge som rent pral, ungerne var nemlig meget stolte over at få hendes endelige respons.

### **Kære fantastiske piger og drenge i 6. a og 6. b på Endrupskolen.**

Tusind tak for jeres bøger, som Anne har været så sød at sende til mig.

Jeg har lige sidder og kigget dem igennem – og allerførst skal I lige have et kæmpe WOW udløst af de superflotte tegninger. Dem har jeg jo ikke haft noget at gøre med, så jeg kan helt uden forbehold sige, at de er noget af det flotteste, jeg har set fra 6. klassers hånd! Hvor er I gode.

Nå, men jeg vil lige tage mig tid til at give jer nogle individuelle kommentarer/ros – er ikke alle, jeg ville gøre det for, men I (og jeres lærere ...) er jo noget særligt, ikke? Her kommer det så (i bøgernes rækkefølge):

Musernes land, Christina og Freja:

Jeg kan se, at I har fået historien strammet op og givet den en meget flot slutning. Hvor er I gode!

Lorten, Karen og Klara:

Ha! Ret originalt med den lort, det er jeg aldrig stødt på før ... I har strammet meget op/ændret en del – et flot stykke arbejde. Jeg synes, det er KLART bedre i forhold til den version, jeg læste.

Modermærkedrengen, Alberte, Melissa, Malene:

Jeg synes, I har fået meget bedre styr på forklaringerne i denne historie. Den er mere logisk (og stadig ret uhyggelig). Flot!

Mille i Apsiony, Josefine og Emma:

I har arbejdet meget med historien, er kommet meget længere, end da jeg læstet den – super! Nu er det en afrundet historie – med en rigtig god humoristisk tone.

Da vi reddede verden, Caroline og Nanna

Titlen synes jeg stadig er rigtig god! I det hele taget er det blevet en fin historie – jeres forklaringer er også blevet klarere. Dramatisk klimaks – lækkert!

Elvernes land, Julie og Melissa:

Superfed tegning! I får bundet løse ender sammen i denne version – klart bedre end sidst. Og I får prisen for mest romantiske historie, tror jeg 😊

Mit livs eventyr, Sarah:

Kan se, du har arbejdet meget med historien i forhold til den version, jeg læste! Indledningen er meget bedre – i det hele taget er der mere spænding i denne version.

Basiku Blomsten, Mari og Laura:

Det er blevet en fin, afrundet historie. Og jeg synes, jeg kan se, at I har gjort lidt mere ud af nogle beskrivelser – der er i hvert fald et par flotte steder!

Bogen, Helena og Matilde:

Jeg synes, at det er rigtig godt, at I har fået fyldt mere på historien (i princippet kunne det blive en hel roman!) – I er rigtig gode til at lave spænding, man keder sig ikke ...

Lone og Helten, Emilie og Josephine

Jeg ved ikke, om I selv kan fornemme, at denne version af historien er MEGET bedre end den, I viste mig! I har strammet så flot op! Jeg kan rigtig godt lide den måde, I får jeres hovedperson til at udvikle sig på – hun ændrer sig undervejs.

En magisk verden, Maria og Emma

Wow – jeg er imponeret over, hvor meget I har nået. Det er næsten en hel roman – eller i hvert fald indledningen til en række historier. Det er ret sejt, at I kan bevare overblikket over sådan en tekst!

Maleriet, Therese og Caroline

I har strammet op i forhold til den version, jeg husker – det er blevet meget bedre – det hele står ligesom klarere – det er rigtig godt.

Vandpyttens portal, Tone, Olivia og Ida

I denne version er Lillians forræderi meget mindre oplag – det kan jeg virkelig godt lide – I har også fået afrundet det hele fint. Flot – også tegningerne!

Tidsmaskinen, Alma og Louise

Selvom jeres første kapitel måske ikke er superdramatisk, så kan jeg rigtig godt lide det i al sin ”hverdagsagtighed” – det virker ret troværdigt.

Historien om Krakow, William og Anton

I mestrer virkelig den gode gammeldags klassiske opbygning af en fantasyhistorie og lægger fint op til den dramatiske kamp, der er klimaks.

Krigen om Condor, 2 x Mikkel

Yes, der er kun en ven nu – det er meget mere forståeligt (i hvert fald for mig ...) I det hele taget er historien i denne version klarere og bedre, synes jeg – og det er lidt skægt med en historie, hvor I faktisk tillader jer at slå helten ihjel til sidst ...

Kongernes dal, Michal og Jonas

Ja, talent for action-scener mangler I i hvert fald ikke. Jeg kan se, at I har arbejdet med noget af det, vi talte om – mange detaljer er blevet klarere og bedre (fx. det med båden)

Birthe, Sebastian og Johan

Det er godt nok blevet en historie pakket med handling fra start til slut ...

Fed titel 😊

The Ninja, Joachim og Emil

Der er kommet en fin slutning på denne historie – den virker meget mere sammenhængende og afrundet i denne version! Flot arbejde.

Djævelens spil, Mads og Emil

Allerførst: TAK for historien, drenge – jeg kan li’ den! Superfede tegninger også! Jeg kan se, at I har fået arbejde mere med historien – og jeres slutning er bare rigtig god.

Hemmeligheden, Thomas og Frederik

Jeg synes, at mange ting er blevet klarere i denne version – super! Og så bliver jeg helt i julestemning af den – selv her i januar 😊

Historien om Jack, Kristoffer, Christopher og Adrian

I mangler ikke fantasi, drenge – især ikke når det kommer til at finde på dramatiske begivenheder! Faktisk er der nærmest idéer nok til flere historier her. Den, jeg allerbedst kan lide, er skyggeulvene – det er en sej idé!

Morder, Martin og Andreas

Historien er blevet bedre og klarere – især indledning og afslutning har rykket sig – I har tydeligvis arbejdet med det – det er rigtig godt!

Tilbage er kun at sige tak for denne gang og ønske jer alt godt fremover. Jeg håber, at det er okay, at jeg indlemmer alle jeres historier i min samling af historier, som jeg nogle gange bruger, når jeg er ude at holde foredrag og undervise.

Kærlig hilsen Cecilie

**Artikel i UngNyt**



6.klasserne på Endrupskolen læste op for 4. og 5. klasserne af deres egne noveller - og der var helt stille i lokalet under oplæsningen. Fotos: Peter Dahlerup.

## **Endrupskolen udklækker læseambassadører**

Eleverne formidler den gode læseoplevelse og skriver selv noveller

FREDENSBORG: En stor dreng læser op for den lille dreng, der sluger ordene, så snart de forlader læberne på den store dreng.

Lærer Anne Foverskov, Endrupskolen, viser fotos fra 6.klassernes oplæsning i Børnehaven på Helsingørvejen og læsningen foregår lige intensiv hvad enten den finder sted i en hyggekrog, hvor en hel gruppe piger lytter med eller mellem træerne på legepladsen, hvor en dreng står og lytter til oplæseren, som sidder på en sten. Oplæsningen for de mindre børn har været en del af et stort projekt, som de to 6. klasser har deltaget i siden efteråret og det overordnede formål med læsningen har været at få eleverne til at læse af lyst.

Udover deres rolle som læseambassadører for de mindre elever, har de også selv været forfattere og illustreret deres egne noveller. Til den del af arbejdet fik klasserne

hjælp fra Biblioteksstyrelsens "Projekt Læselyst", så det blev økonomisk muligt at invitere forfatterne Kenneth Bøgh Andersen og Cecilie Eken, samt illustratør Rasmus Bregnhøj på besøg på Endrupskolen.

## Forfatter-oplæsning



Emma og Maria læser op af deres novelle "En magisk verden" om Anara der flygter fra et børnehjem og havner i en magisk verden.

I sidste uge blev resultatet af samarbejdet mellem forfatterne og eleverne offentliggjort og de unge "forfattere" læste en lille smagsprøve fra deres noveller op for forældre og 4.-5. klasserne.

- Det var da helt utroligt, at I kan skrive så meget og så godt, og så illustrere så flot, var den umiddelbare reaktion fra skoleinspektør Finn Drabe.

Han var en rigtig stolt skoleinspektør den dag.

- Det har været en rigtig stor succes, både med oplæsningen i børnehaven, som gerne ville have os på besøg en anden gang, men også med elevernes egne tekster, fortæller lærer Anne Foverskov.

Hun har været sammen med lærer Henriette Lynggaard om projektet, som faktisk startede sidste år med klassernes deltagelse i "DM i oplæsning", hvor William Dybdahl Jørgensen nåede helt til finalen i Århus Musikhus og alle eleverne og lærerne deltog 1. november 2007.

Præmierne i form af to dvd-film blev i øvrigt overrakt af bibliotekar Hanne Ellingsen fra Fredensborg bibliotek efter oplæsningen.

- Da forfatterne var på besøg, oplevede eleverne, at der er et menneske af kød og blod bag bøgerne, fortæller Anne Foverskov.

Forfatter Cecilie Eken hjalp samtlige grupper igennem skrive-processen og tegner Rasmus Bregnhøj fik dem igang med at illustrere teksterne og det har været en god hjælp, for der er mange spændende illustrationer i novellesamlingen.

Af oplæsningen i sidste uge fremgik det, at eleverne holder meget af mystiske himmelstrøg, eventyr og krig, og fremmedartede navne. Den gode forklaring på denne "flugt" ind i en anden verden er, at begge forfattere skriver i "Fantasy" genren og derfor blev den valgt som udgangspunkt for elevernes noveller, som nu er samlet i to samlinger: En med drengenes og en med pigernes noveller.

Projektet med læseambassadørerne bliver ikke arkiveret langt væk, ideerne kommer også 5. klasserne til gode - for som Anne Foverskov siger:

- Børnene er jo langt bedre til at formidle deres yndlingsbøger videre til andre, end sådan en som mig, der er meget ældre end dem!

Elevernes novellerne kan i øvrigt lånes på Endrupskolens bibliotek allerede.

LV

Publiceret: 17. Januar 2008 04:00